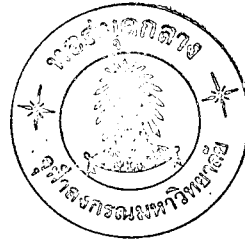

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

"งานก่อสร้าง" หมายถึง การก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการต่อเติมซ่อมแซม สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ด้วย^๑ เช่น

๑. งานก่อสร้างอาคารสถานที่ ได้แก่การก่อสร้างบ้านพักอาศัย อาคารพาณิชย์ อนุสาวรีย์ เป็นต้น

๒. งานก่อสร้างที่เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Infra-Structure) ได้แก่การ สร้างสะพาน ถนน ท่าเรือ สนามบิน เชื้อน การพลังงานไฟฟ้า ตลอดจนสิ่งสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ เช่น การประปา เป็นต้น^๒

๓. งานก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานถลุงเหล็ก โรงกลั่นน้ำมัน เป็นต้น

งานก่อสร้างจะพบเห็นได้ทั่วไป ทั้งตามชนบทและในตัวเมือง โดยปกติแล้ว งานก่อสร้างเป็นงานที่มีมูลค่าสูง ใช้คนงานภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่และมีลักษณะงานแตกต่างจากงานทางด้านการตลาด ธุรกิจ在这一刻ไม่จำเป็นต้องคำนึงเรื่อง โควต้าพนักงานขาย คำขวัญ วิธีการโฆษณาต่าง ๆ หากแต่สนใจในเรื่องการผลิต การเงิน เป็นส่วนใหญ่ ภัยประการดังกล่าวนี้ จึงเป็นสิ่งจูงใจ ให้เกิดภาวะการแข่งขัน หรือมีผู้เข้ามาสู่วงการ มากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ย่อมไม่เปิดโอกาสให้ธุรกิจ在这一刻มีโอกาสได้รับค่าของงาน

^๑สมพงษ์ ขุนรัตน์ "การประเมินแผนงานก่อสร้างด้วยต้นทุน" รวมบทความวิชาการวิทยุ ปี ๒๕๑๔ (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) หน้า ๓๔ - ๔๒

^๒นิพนธ์ กิตติสมิทธิ์ "การก่อสร้างกับเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน" กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อันถือเป็นรายรับสูงที่สุดแต่ตรงกันข้ามอาจจะเป็นราคาต่ำสุดหรือปานกลาง หรือต่ำกว่าราคาค่างานที่สูงที่สุดก็ยอมเป็นไปได้^๑ ทั้งนี้เนื่องจากมีการประมูลแข่งขันกันทำให้ไม่ได้รับราคางานสูง

นอกจากคนและเงินแล้ว เครื่องมือและวัสดุก่อสร้าง นับได้ว่ามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานธุรกิจก่อสร้าง ไม่มีธุรกิจก่อสร้างใด สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายไปได้โดยปราศจากเครื่องมือและวัสดุก่อสร้าง การบริหารงานของธุรกิจ หรือองค์การจะสำเร็จลุล่วงไปได้ต้องมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดหาเครื่องมือและวัสดุ ที่มีคุณภาพเหมาะสม ปริมาณเพียงพอกับความต้องการ ทันเวลา มีความเหมาะสมต่อสถานที่และมีราคาถูกต้อง ถ้าขาดคุณสมบัติเหล่านี้ไปแม้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ย่อมจะทำให้กิจการนั้นเสียผลประโยชน์ไปไม่มากนักน้อย อันจะเป็นการกระทำที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงขึ้น และเป็นการลดผลกำไรลง^๒ การจัดหาเครื่องมือและวัสดุก่อสร้างนี้ ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักการแล้ว จะเป็นสาเหตุอันหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานของธุรกิจก่อสร้างขาดประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหนทางนำไปสู่การได้กำไรน้อยกว่าที่ควร หรือการขาดทุนของกิจการก่อสร้างได้

การศึกษาค้นคว้าถึงเรื่อง "การจัดการเครื่องมือและวัสดุของอุตสาหกรรมก่อสร้างของไทย" จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสนับสนุนให้การบริหารงานการก่อสร้างมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเป็นทางนำไปสู่ "การเพิ่มกำไร" ของกิจการธุรกิจก่อสร้าง และในขณะเดียวกันยังลดความสูญเสียเปล่าของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ลดน้อยลง

^๑ สมพงษ์ ชุมรัตน์ "การประเมินแผนงานก่อสร้างด้วยต้นทุน"

^๒ J.H. Westing, I.V. Fine and Members of the Milwaukee Association of Purchasing Agents, Affiliated with the National Association of Purchasing Agents, Industrial Buying for Industry and Budgetary Institution (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1956),

ผู้เขียนเคยเขียนภาคินพนธ์ (Term Paper) เรื่อง "การจัดซื้อของบริษัทก่อสร้าง" ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทเดียว เสนอรองศาสตราจารย์ปรีชา วอนขอพร ภาควิชา การศึกษาชั้นปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขา Retailing Management เมื่อภาคเรียนปีการศึกษา ๒๕๑๓ และผู้เขียนเองก็มีประสบการณ์การทำงานด้านนี้มานานพอสมควร การศึกษาและวิจัยครั้งนี้จึง เป็นการศึกษาค้นคว้า ขยายขอบเขตของภาคินพนธ์ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

ดังได้กล่าวแล้วว่า การจัดหาเครื่องมือและวัสดุของกิจการก่อสร้างมีความสำคัญต่อ การบรรลุผลสำเร็จของกิจการ มีส่วนกระทบโดยตรงต่อ "กำไร" ยังผลให้บริษัทรับเหมา ก่อสร้างได้รับผลตอบแทนในรูปของ "กำไร" มากขึ้น ลดลง หรือขาดทุนก็ได้ การศึกษา วิจัยครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การหาวิธีปฏิบัติที่จะยังผล เป็นการสนับสนุนให้การดำเนินการ จัดหาของธุรกิจการก่อสร้างเพิ่มประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยจะดำเนินการศึกษา วิจัย ตาม วัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ศึกษาถึงวิธีปฏิบัติในการจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้างของไทย
๒. ศึกษากรรมวิธี ขั้นตอน เทคนิค และกลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการ จัดหาทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ
๓. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้างของ ไทย แนวทางหรือวิธีการที่จะแก้ไขปัญหา
๔. ศึกษาถึงแนวทางที่จะนำเอาหลักวิชาการหรือทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้าง

ขอบเขตของการศึกษา

จะดำเนินการศึกษาริธีการจัดหาเครื่องมือและวัสดุเฉพาะของกิจการรับเหมาก่อสร้าง ภาคเอกชนเท่านั้น เนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้างยัง ไม่มีหน่วยงานใดรวบรวมไว้เป็นหลักแหล่ง และทางธุรกิจเอกชนเองก็มักจะปกปิด ไม่พึงประสงค์ ให้ข้อมูลตัวเลขและสถิติต่าง ๆ ของตนซึ่งถือว่าเป็นความลับของกิจการเปิดเผยแก่สาธารณชน และท้ายที่สุดแล้ว การศึกษาจึงมุ่งไปในทางการวิจัยที่ไม่ใช่ตัวเลข

(Non * Quantitative Research) ซึ่งจะได้

ศึกษาถึงด้านระบบ (System) ลำดับปฏิบัติงาน (Procedure) ตลอดจนการตัดสินใจ (Decision Making) ในการจัดหาเครื่องมือและวัสดุของอุตสาหกรรมก่อสร้าง

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ จะดำเนินการในขอบเขตและขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

บทที่ ๒ อุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศไทย

กล่าวถึง เรื่องราวของอุตสาหกรรมก่อสร้างโดยทั่วไป ความสำคัญ และประโยชน์ของอุตสาหกรรมนี้

บทที่ ๓ การจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้าง

กล่าวถึง เครื่องมือและวัสดุของอุตสาหกรรมก่อสร้าง ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ แนวความคิด และวิธีการจัดหาซึ่งเครื่องมือและวัสดุดังกล่าว

บทที่ ๔ วิธีการจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศไทย

กล่าวถึง ระบบ (System) ลำดับปฏิบัติงาน (Procedure) ตลอดจนวิธี (Method) ในการจัดหา ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติของบริษัทก่อสร้าง

บทที่ ๕ การตัดสินใจในการจัดหา

กล่าวถึง หลักเกณฑ์และวิธีการตัดสินใจในการจัดหาที่สำคัญ ๆ เป็นการประยุกต์หลักวิชาการและภาคปฏิบัติ เข้าด้วยกัน

บทที่ ๖ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาของอุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศไทย

บทที่ ๗ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในด้านการจัดหา ไม่เฉพาะแต่อุตสาหกรรม

ก่อสร้างเท่านั้น ยังเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านการจัดหาของ ส่วนราชการ องค์การ รัฐบาล หรือ องค์กรเอกชนอื่น ๆ ด้วย

ผลของการวิจัย คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

๑. การทราบถึงระบบ วิธีการปฏิบัติกระบวนการกรรมวิธี ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหา ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการดำเนินการจัดหาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ส่วนราชการ องค์การ รัฐบาล หรือ องค์กรธุรกิจอื่น ๆ สามารถนำเอา ผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดหาหรือปรับปรุงการจัดหาของหน่วยงานของตน

๓. ผลการวิจัยจะเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชนสนใจที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพในด้านการจัดหาของตนให้ดีขึ้น ซึ่งจะมีผลในการลดต้นทุนการดำเนินงาน ให้ต่ำลง

ฯลฯ

วิธีการศึกษาค้นคว้า

จะดำเนินการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Sources) และแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Sources) โดย

๑. ศึกษาและวิจัยข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Sources)

๑.๑ เก็บข้อมูลจากการสังเกต (Field Observation) โดยจะศึกษาถึง แนวทางและวิธีการปฏิบัติในการจัดหาของบริษัทก่อสร้างต่าง ๆ ในการสังเกตการณ์นี้ จะใช้ทั้งวิธีการเข้าไป มีส่วนร่วมในการปฏิบัติและการสังเกตการณ์แต่ภายนอกในบางกิจการ

๑.๒ การเก็บข้อมูลจากการสำรวจ (Field Exploration) จะใช้วิธีการสัมภาษณ์ที่มีกฎเกณฑ์น้อย (Less Structured Interview) โดยจะสัมภาษณ์บุคคล หรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในด้านการจัดหาของบริษัทก่อสร้าง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษาและวิจัยข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Sources)

จะดำเนินการวิจัยข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาและค้นคว้าจาก

๒.๑ ตำรา บทความ วารสาร เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา จัดซื้อ การบริหารงานก่อสร้าง หรืออื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย แหล่งที่ใช้ในการค้นคว้าได้แก่ หอสมุดกลาง จุฬาฯ หอสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หอสมุด เอ.ยู.เอ. หอสมุดแห่งชาติ และศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๒.๒ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน ส่วนราชการ สถาบันต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการก่อสร้างแห่งชาติ สมาคมนายช่างเหมาไทย ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมแรงงาน เป็นต้น

๒.๓ ศึกษาจากแบบพิมพ์ (Paper Forms) ที่ใช้ในการจัดหาของบริษัทก่อสร้างต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย